

Pravidla výcviku v individuální psychodynamické psychoterapii

Vydává tréninkový výbor BIP:

PhDr. Dana Dufková - MUDr. Petr Klimpl, CSc. - MUDr. Olga Kulísková Ph.D.
PhDr. et PaedDr. Miroslav Petržela - PhDr. Světlana Skálová - MUDr. Petr Zahradník

1. Obecná ustanovení

- 1.1 Brněnský institut psychoterapie působí od roku 1992 jako institut pro výuku a výcvik v psychoterapii.
- 1.2 Pravidla výcviku v individuální psychodynamické psychoterapii jsou informací o organizaci a struktuře komplexního vzdělávacího programu, který byl schválený komisí pro akreditaci vzdělávacích programů ve zdravotnictví, složenou ze zástupců České psychoterapeutické společnosti ČLS J.E.P., Asociace klinických psychologů a České psychiatrické společnosti ČLS J.E.P. v roce 1999 a reakreditován v letech 2001 a 2003.
- 1.3 Obsahem výcvikového programu je individuální psychodynamická psychoterapie dospělých. Psychodynamická psychoterapie pracuje se vztahem pacienta a terapeuta, zabývá se nevědomými konflikty a intrapsychickými objektními vztahy.
- 1.4 Výcvikový program je organizován v souladu s požadavky Subkatedry psychoterapie IPVZ tak, aby absolvent výcviku splnil předpoklady pro získání funkční specializace v systematické psychoterapii. Pravidla výcviku v individuální psychodynamické psychoterapii mohou být měněna také v důsledku změn těchto nadřazených požadavků.
- 1.5 Výcvik organizuje tréninkový výbor BIP. Tréninkový výbor se ustanovuje ze členů BIP, kteří byli akceptováni Subkatedrou psychoterapie IPVZ jako supervizoři a lektori. Rozhodnutí tréninkového výboru je pro účastníky výcviku závazné. Jednání výboru je důvěrné.
- 1.6 Výcvik zahrnuje:
 - a. přijetí uchazečů
 - b. skupinovou sebezkušenost
 - c. individuální sebezkušenost
 - d. teoretické vzdělávání
 - e. supervizi
 - f. závěrečné kolokvium

2. Přijetí uchazečů

- 2.1 Předpokladem k přijetí do výcviku je ukončené vzdělání v oboru lékařství nebo odborné (jednooborové) psychologie. Výjimky uděluje tréninkový výbor.
- 2.2 Podmínkou přijetí do výcviku je vstupní rozhovor. Výši poplatku za vstupní rozhovor stanovuje tréninkový výbor.
- 2.3 O přijetí rozhoduje tréninkový výbor na základě vstupního rozhovoru s uchazečem. Rozhovor se koná za přítomnosti vedoucího skupinové části výcviku a pověřeného člena tréninkového výboru BIP. Předmětem vstupního rozhovoru je posouzení motivace pro osobní výcvik a následné způsobilosti uchazeče pro výkon profese psychoterapeuta.
- 2.4 Při pochybnostech může být tréninkovým výborem vyžadován další rozhovor. Pokud se tréninkový výbor rozhodne uchazeče nepřijmout, je toto rozhodnutí konečné.
- 2.5 Tréninkový výbor informuje uchazeče o výsledku přijetí do systému výuky BIP písemně do jednoho měsíce se závěrem: přijat/a - nepřijat/a. Přijetím do výcviku se uchazeč stává kandidátem psychoterapie (dále kandidát). Paralelní účast kandidáta v jiném tréninkovém psychoterapeutickém programu se po dobu výcviku považuje za nevhodnou.
- 2.6 Přerušování výcviku schvaluje tréninkový výbor.
- 2.7 Odstoupením z výcvikového programu statut kandidáta zaniká.

3. Skupinová sebezkušenost

- 3.1 Skupinová část výcviku probíhá v systému vzdělávání povinně jako první.
- 3.2 O zařazení kandidáta do skupiny rozhoduje skupinový tréninkový terapeut společně s tréninkovým výborem BIP.
- 3.3 Kandidát, který je přijat do výcviku jako celku, ale nemůže být přijat do otevřené skupiny (např. z kapacitních důvodů nebo kvůli okolnostem sestavování skupiny), je odkázán na čekací dobu do otevření další výcvikové skupiny.

- 3.4 Skupinová sebezkušenost obsahuje nejméně 300 výcvikových hodin, které se realizují v době asi tří let. Jedna skupina po 90 minutách představuje dvě výcvikové hodiny po 45 minutách.
- 3.5 Rozvrh pro skupinovou část není těmito Pravidly předepsán. Na rozvrhu se dohodne skupinový terapeut s kandidáty.
- 3.6 Školné se platí na 1 rok předem. Školné za nečerpanou výuku se nevrací.
- 3.7 Nepřítomnost kandidáta ve výcviku může být příčinou vyloučení z celého programu. Za dostatečnou účast se považuje nejméně 80 % přítomnost.
- 3.8 Pro výcvikové terapeutky platí tzv. non-reporting systém, tj. ani tréninkovému výboru není sdělován obsah skupinového dění.

4. Individuální sebezkušenost

- 4.1 Individuální část výcviku se realizuje s výcvikovým terapeutem BIP. Individuální část lze absolvovat také u jiného výcvikového psychoterapeuta s psychodynamickým zaměřením. V tomto případě je vždy nutný předchozí souhlas tréninkového výboru BIP. Podmínkou je akceptace tohoto terapeuta jako lektora Českou psychoterapeutickou společností ČLS J.E.P. (viz <http://www.psychoterapeuti.cz> – Supervizoři – Seznam supervizorů akreditovaných pro výcvik v psychoterapii v oblasti zdravotnictví).
- 4.2 Individuální část výcviku se zahajuje po ukončení skupinové sebezkušenosti. Souběh skupinové a individuální zkušenosti se považuje za nevhodný.
- 4.3 Obsahem individuální sebezkušenosti je nejméně 100 hodin individuální psychoterapie, ve frekvenci nejméně 1x týdně. Jedna terapeutická hodina trvá 45 až 50 minut. Počet hodin je stanoven jako nepodkročitelné minimum. Ukončená individuální sebezkušenost je povinnou podmínkou pro složení závěrečného kolokvia.
- 4.4 Přijetí do individuální části záleží na dohodě mezi kandidátem a výcvikovým terapeutem. Výcvikový terapeut pro individuální sebezkušenost nemůže být stejný jako pro skupinovou sebezkušenost.
- 4.5 Individuální sebezkušenost je honorována výcvikovému terapeutovi na smluvním základě.
- 4.6 Výcvikový psychoterapeut podává tréninkovému výboru zprávu o nastoupení, přerušení a ukončení individuální sebezkušenosti. Obsah výcvikové terapie je přísně důvěrný.
- 4.7 Změna výcvikového terapeuta je možná jen po projednání žádosti kandidáta tréninkovým výborem. Tréninkový výbor si může v této věci vyžádat rozhovory s kandidátem. Stanovisko výboru je konečné.

5. Teoretické vzdělávání

- 5.1 Teoretické vzdělávání začíná po absolvování asi 100 hodin skupinové sebezkušenosti.
- 5.2 O zahájení teoretického kurzu informuje tréninkový výbor BIP kandidáty. Školné se platí vždy na 1 rok předem.
- 5.3 Výuka probíhá podle plánu, vypracovaného a zveřejněného tréninkovým výborem.
- 5.4 Tréninkový výbor stanovuje vyučující z vlastních řad, z řad členů jiných odborných společností a výborem akceptovaných odborníků.
- 5.5 Výuka má rozsah nejméně 120 hodin v průběhu 2 let (jedna hodina v trvání 45 minut). Podmínkou přípuštění k písemné zkoušce je nejméně 80 % přítomnost při výuce.
- 5.6 Tréninkový výbor vydává seznam povinné a doporučené literatury.
- 5.7 Tréninkový výbor vydává seznam otázek k teoretické zkoušce.
- 5.8 Závěrem teoretického výcviku je písemná zkouška z témat stanovených tréninkovým výborem. Kandidát si losem zvolí jednu otázku z obecné a jednu ze speciální části.
- 5.9 Tréninkový výbor do jednoho měsíce po zkoušce sdělí kandidátovi hodnocení. Hodnotí se jako prospěl/a - neprospěl/a.
- 5.10 Zkoušku z teorie lze absolvovat nejvýše dvakrát. Pro případ neprospěchu se stanovuje náhradní termín. V případě opakovaného neprospěchu nebo opakované neúčasti u zkoušky následuje ústní přezkoušení určenými členy tréninkového výboru.

6. Supervize

- 6.1 Supervize vlastní psychoterapeutické práce kandidáta je povinnou podmínkou pro složení závěrečného kolokvia.
- 6.2 Kandidát se přihlásí k supervizi po řádném ukončení teoretického kurzu a po absolvování nejméně 50 hodin individuální sebezkušenosti.
- 6.3 Supervizi provádí supervizoři BIP. Supervizorem nemůže být skupinový nebo individuální výcvikový terapeut kandidáta.
- 6.4 Délka supervize představuje 120 hodin. Povinné jsou dva supervidované případy. Kandidát má prokázat praktickou schopnost střednědobého vedení případu a porozumění terapeutickému procesu. Podmínkou ukončení supervizní skupiny je nejméně 80 % přítomnost.
- 6.5 Supervize probíhá v malých supervizních skupinách, které se scházejí po dohodě se supervizním psychoterapeutem obvykle jedenkrát měsíčně.

7. Závěrečné kolokvium

- 7.1** Závěrečné kolokvium spočívá v předložení a obhajobě písemné auzuistické práce. Termíny pro závěrečné kolokvium vypisuje tréninkový výbor.
- 7.2** Práce pro závěrečné kolokvium obsahuje souhrn prvního rozhovoru, anamnestického rozhovoru, průběhu terapie, diferenciálně diagnostickou rozvahu a formulaci diagnostického závěru z psychodynamického hlediska. Dále obsahuje popis průběhu dvou hodin, vhodná je ukázka práce s imaginativním obsahem. Rozsah předložené práce je asi 20 až 25 normostran.
- 7.3** Kandidát konzultuje práci se svým supervizorem a pak práci předloží členům tréninkového výboru (počet výtisků bude stanoven podle počtu členů výboru v příslušnou dobu).
- 7.4** Kolokvium má formu obhajoby předložené práce, obhajoba je přístupná pro kandidáty BIP.
- 7.5** Po ukončení obhajoby tréninkový výbor hlasováním určuje, jestli kandidát uspěl v kolokviu a celém výcviku. O prospění rozhoduje prostá většina hlasujících. Z hlasování jsou vyloučeni tréninkoví terapeuti skupinové a individuální zkušenosti kandidáta.
- 7.6** V případě neúspěšné prezentace doporučí tréninkový výbor přepracování práce a stanoví náhradní termín kolokvia. Tréninkový výbor může doporučit také další supervizi.
- 7.7** Kolokvium lze skládat nejvýše třikrát.

8. Osvědčení

- 8.1** Po složení kolokvia obdrží absolvent osvědčení o absolvování výcviku. Osvědčení obsahuje identifikaci absolventa, stručný popis jednotlivých částí výcviku a údaje o počtech absolvovaných hodin výcviku.
- 8.2** Osvědčení vydává tréninkový výbor BIP nejdéle do jednoho měsíce po složení kolokvia.
- 8.3** Na základě žádosti kandidáta může být vydáno potvrzení o absolvování jednotlivých částí výcviku.

9. Vyloučení kandidáta z výcviku

- 9.1** Vyloučení kandidáta z výcviku je mimořádným opatřením.
- 9.2** Důvody vyloučení kandidáta z výcviku:
 - a. provinění proti etickým nárokům na práci psychoterapeuta, tak jak jsou určeny Etickým kodexem České psychoterapeutické společnosti ČLS J.E.P.
 - b. neplnění povinností kandidáta, neúčast na výcvikovém programu, neplacení školného
 - c. nedostatečné teoretické znalosti
 - d. nemožnost ukončit individuální sebezkušenost ani v prodlouženém čase
 - e. hrubé nedostatky zjištěné v supervizi a neochota je odstraňovat
 - f. neschopnost složit kolokvium ani v opakovaných termínech
 - g. případné další vážné důvody, které s kandidátem projedná tréninkový výbor
- 9.3** Vyloučení se děje na základě diskuse a hlasování tréninkového výboru. O vyloučení rozhoduje 3/4 většina přítomných. Vyrozmění kandidáta je písemné.

10. Zvláštní ustanovení

- 10.1** Tato Pravidla výcviku v individuální psychodynamické psychoterapii nabývají platnosti dnem 1. ledna 2005 a v plném rozsahu nahrazují předchozí verze Pravidel z roku 2001 a 2003.
- 10.2** Dne 12. června 2005 byla upřesněna ustanovení 5.5 a 6.4, týkající se docházky kandidátů do výuky.